

Abstrakt v českém jazyce

Navzdory tržnímu významu a nadnárodnímu působení celé řady úvěrových a dalších finančních institucí poslední globální finanční krize jasně demonstrovala, že insolvence se nevyhýbá ani nejvýznamnějším konglomerátům z řad finančního sektoru. Vzhledem k přeshraničním aktivitám těchto institucí vyžaduje řešení jejich tržního selhání komplexní přístup, který se musí nevyhnutelně vypořádat rovněž s problematikou vyplývající z přítomnosti mezinárodního prvku. Tato práce se proto nejprve soustředí na rozbor přetrvávajících nejasností spojených s určováním mezinárodní příslušnosti a rozhodného práva, a to s poukazem na specifické zásady, které v návaznosti na fundamentální principy universality a teritoriality ovládají současnou právní úpravu nadnárodních insolvencí úvěrových institucí. S přihlédnutím k dosavadní judikatuře je poukázáno na fakt, že i přes dogmatickou převahu universalistické doktríny se internacionální řešení insolvence úvěrových institucí stále střetává s výraznými teritorialistickými tendencemi. S ohledem na ojedinělé postavení úvěrových institucí a jejich systémový význam pro finanční stabilitu bylo řešení jejich insolvence tradičně svěřováno příslušným dohledovým orgánům. Tím se úvěrové instituce v podstatě vymaňují z působnosti klasického insolvenčního procesu a dostávají se pod tzv. „rezoluční režim“, který představuje specifickou formu správního řízení. Do popředí se v tomto směru dostává zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU (známá jako směrnice BRRD), která na úrovni Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru tento rezoluční proces harmonizovala, a to mimo jiné prostřednictvím implementace specifických nástrojů k řešení krize. Disertační práce se proto vedle rozboru hlavního schématu řešení finančních obtíží úvěrových institucí podle zmíněné unijní úpravy soustředí na kritické zhodnocení dostupných opatření k řešení krize úvěrových institucí, a to rovněž ve vztahu k zákonu č. 374/2015 Sb., zákonu o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, který směrnicí BRRD do českého právního řádu transponoval. Jelikož byla směrnice BRRD výrazně ovlivněna právní úpravou Spojených států amerických, analyzuje tato práce rovněž tamější právní úpravu rezoluce úvěrových institucí, zejména pak podle druhé části Dodd-Frankova zákona (tzv. „Orderly Liquidation Authority“). V neposlední řadě je věnována pozornost rovněž aspektu morálního hazardu, a to především s ohledem na základní fiduciární povinnosti statutárních orgánů a dalších osob ve vedení úvěrových institucí.